

ข่าวประจำวันจันทร์ที่ 19 ตุลาคม พ.ศ.2558

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ คมชัดลึก

พลิกตำราสู่ภัยแล้ง ‘วิกฤติปีวอก’ : โดย วัฒนา คำชู สำนักข่าวเนชั่น

มองสภาพปัญหาในเชิงโหราศาสตร์ภาพรวมของไทยปีหน้า 2559 เป็นช่วงนักษัตร “ปีวอก” น่าจะเรียกได้เลยว่า เข้าลักษณะ “ลิงแก้แห” ปัญหาหลายด้านรุมเร้าด้านหนึ่ง 6 เดือนนับจากนี้ไป ประชาชนรากหญ้า ที่เป็นฐานรากในระบบเศรษฐกิจ ในอาชีพเกษตรกร ชาวไร่ ชาวนา ชาวสวน ได้สิทธิ์ลุ้นสู้ “แล้งซ้ำซาก” ที่กำลังมาเยือน

พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา รมว.มหาดไทย เสนาบดีใหญ่ พี่รองบูรพาพยัคฆ์ อดีตแม่ทัพใหญ่กุมบังเหียนดูแล “กระทรวงมหาดไทย” ในฐานะคนกลางมือประสานสิบทิศ ต้นแบบเจ้าของ สโลแกน “บำบัดทุกข์ บำรุงสุข” จึงได้มีการจัดซักซ้อมแนวทางเตรียมความพร้อมรับมือปัญหา นำผู้ว่าฯ 76 จังหวัด ที่เป็นกลุ่มพ่อเมือง “มือใหม่-มือเก่า” ทั่วประเทศตั้งแถวเข้ามารับรู้ข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กรมชลประทาน พันธธงชี้ชัดเป็นวิทยาศาสตร์ วิกฤติภัยแล้งมาเยือนปัญหาขาดแคลน “น้ำดื่ม-น้ำใช้” แนนอน 100 เปอร์เซ็นต์ ข้อมูล “กรมชลประทาน” ที่นำมาเปิดเผยให้พ่อเมืองทั่วประเทศเกี่ยวกับสถานการณ์น้ำและมาตรการควบคุมการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้งปี 2558 คาบเกี่ยวปี 2559 ในส่วนของสภาพน้ำในอ่างเก็บขนาดกลางของทุกภาค พื้นที่ความจุเก็บกักรวม 4,418 ล้านลูกบาศก์เมตร แต่มีปริมาณน้ำ ณ วันนี้ เหลือรวม 2,689 ล้านลูกบาศก์เมตร

ขณะที่ปริมาณน้ำใน 4 เขื่อนหลัก “เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์” ทุกเขื่อนภาพรวมน้ำต้นทุนที่กักเก็บมีไม่ถึง 50 เปอร์เซ็นต์ แล้วเขื่อนเหล่านี้ก็เปรียบเหมือนเส้นโลหิตใหญ่ที่คอยหล่อเลี้ยงประชาชนในพื้นที่ภาคกลางหรือพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา 22 จังหวัด นอกจากนี้มีเขื่อนขาดย่อมลงมา อาทิ เขื่อนวชิราลงกรณ เขื่อนศรีนครินทร์ และเขื่อนแม่กลอง ล้วนมีปริมาณเหลือน้ำเก็บไม่ถึง 40 เปอร์เซ็นต์ ถ้าไปดูสรุปภาพรวมลุ่มน้ำเจ้าพระยา ลุ่ม

น้ำแม่กลอง สรุปรายการคาดการณ์น้ำเพื่อวางแผนเพาะปลูกพืชฤดูแล้งทดแทนการทำนาที่ต้องใช้น้ำมากแล้ว รัฐบาลต้องสนับสนุนการเกษตรให้มีทางเลือกการทำอาชีพแค่ในลักษณะปลูก “พืชไร่ พืชผัก” ทดแทนของเดิม

ย้อนมาตามมาตรการควบคุมการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้งของ “กรมชลประทาน” ที่กำหนดเอาไว้ แบบสั้นๆ ย่อส่วนคือ จะมีการเปิดประตูระบายน้ำเป็นครั้งคราวเพื่อการตีน้ำใช้ แล้วปล่อยน้ำส่งคลองในอัตราที่เหมาะสม ขอความร่วมมืองดสูบน้ำเข้าพื้นที่เพาะปลูกหรือปิดกั้นลำน้ำลดการเลี้ยงปลากระชัง ส่วนประปาภูมิภาคและนครหลวงต้องมีการจัดปฏิทินสูบน้ำ เป็นต้น

ในส่วน “คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ” ได้นำเสนอข้อมูลฝนตกทั่วประเทศน้อยกว่าค่าปกติ 10 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณฝนน้อยกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละ 10-25 เปอร์เซ็นต์ จึงมีการเสนอแนวทางแก้ปัญหา ก่อนสิ้นฤดูฝนปลายกันยายน-ต้นตุลาคม 2558 ให้เก็บกักในแหล่งน้ำ ลำน้ำมากที่สุด ลดระบายน้ำเขื่อนปากมูลลงแม่น้ำโขง แล้วระยะกลาง-ยาวต้องกักเก็บน้ำก่อนไหลออกจากประเทศไทย ตันตอปัญหาถูกตีเส้นขีดกรอบ แนวทางการช่วยเหลือเฉพาะหน้าจึงได้วางออกมาเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงาน เป็นแผนงานเฉพาะหน้าเพื่อบรรเทาภัยแล้ง หรือเผชิญเหตุ “คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ” ได้จัดตั้งศูนย์อำนวยการติดตามและแก้ไขปัญหาภัยแล้งในส่วนกลางและทรัพยากรน้ำภาค 1-11 จำนวน 12 แห่ง รวมถึงจัดเตรียมเครื่องสูบน้ำ อุปกรณ์เครื่องมือ บุคลากร แล้วจัดเตรียมชุดสูบน้ำเคลื่อนที่สูบน้ำสายหลักไปเก็บกักไว้ในแหล่งน้ำขนาดเล็กตามธรรมชาติไว้ใช้ในการอุปโภค บริโภค รวมถึงจัดรถบรรทุกน้ำ นำไปแจกจ่ายประชาชนตามที่จังหวัดประชาชนท้องถิ่นร้องขอมา

มติ ครม. 22 กันยายน 2558 เห็นชอบ คลอดกรอบ 8 มาตรการ (ในล้อมกรอบ) ให้กระทรวงเกษตรฯ บูรณาการทำงานร่วมกับอีก 7 กระทรวง 2 หน่วยงาน คือ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เดินหน้าวางแผนบริหารจัดการน้ำรองรับวิกฤติภัยแล้ง มี “บีกันมชง” พล.อ.ฉัตรชัย สาริกัลยะ รมว.เกษตรและสหกรณ์ เป็นทัพหน้า

ในส่วนของกระทรวงมหาดไทย “พรพจน์ เพ็ญพาส” รองอธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้กล่าวถึงมาตรการช่วยเหลือด้านภัยแล้ง ว่า ต้องประสานดูแลหลังจากที่กรมชลประทานบริหารจัดการน้ำส่งให้ประชาชนแล้วมีผลกระทบมากน้อยอย่างไร ทางกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยก็จะเข้าไปสนับสนุนดูแลประชาชนเกี่ยวกับมาตรการที่ 3 คือการจ้างงานเพื่อสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร เรื่องนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถเบิกจ่ายงบเข้าไปช่วยเหลือในระยะสั้นหรือระยะเร่งด่วนจำนวน 10 ล้านบาท เช่น การเจาะบ่อน้ำบาดาล หรือมาตรการที่ 4 มาตรการเสนอโครงการตามความต้องการของชุมชน เพื่อบรรเทาผลกระทบภัยแล้ง และมาตรการที่ 8 สนับสนุนอื่นๆ ในส่วนนี้ผู้ว่าฯ สามารถดำเนินการช่วยเหลือประชาชน ร่วมกับทางป้องกันภัยจังหวัด รัฐบาล

โดยกรมป้องกัน มีงบให้ไปจำนวน 20 ล้าน เหล่านี้เป็นการบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน ขณะเดียวกันกระทรวงมหาดไทยจะมีการประชุมหารือแนวทางมาตรการช่วยเหลือเตรียมพร้อม แนวทางที่เป็นการป้องกันปัญหาตลอดก่อนที่จะเข้าสู่โหมดของภัยแล้งในช่วงต้นปีหน้าเพื่อช่วยเหลือประชาชน ปมไร่น้ำจะเอาอยู่หรือไม่ เกษตรกรกระดูกสันหลังของชาติต้องหายใจรดต้นคอ ลุ้นหนีวิกฤติแล้ง รอดหรือร่วง ไม่นานคงได้เห็นกัน!

8 มาตรการรับมือภัยแล้ง

1. ส่งเสริมความรู้และการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน
2. ชะลอหรือขยายระยะเวลาการชำระหนี้ที่เกษตรกรมีภาระหนี้กับสถาบันการเงิน
3. การจ้างงานเพื่อสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร การจ้างแรงงานชลประทาน หรือการจ้างงานเร่งด่วนและการพัฒนาทักษะฝีมือ
4. เสนอโครงการตามความต้องการของชุมชน เพื่อบรรเทาผลกระทบภัยแล้ง
5. เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ ให้ทุกส่วนราชการรณรงค์การใช้น้ำอย่างประหยัด
6. เพิ่มปริมาณน้ำต้นทุน ทั้งการขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติ การปฏิบัติการฝนหลวง การพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร
7. เสริมสร้างสุขภาพและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
8. สนับสนุนอื่นๆ อาทิ การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลัง แผนสินเชื่อสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชน

(หมายเหตุ : ที่มา : คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ)